

GRONINGER

Dingsdag,

COURANT.

den 4 Maart.

ADVERTENTIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen bij deze ter kennis van allen, die daarbij belang hebben, dat de *Herijk der Lengtematen en Gewigten* (daaronder begrepen het Zilvermidsgevig) in deze Gemeente zal plaats hebben, voor de Ingezetenen, wonende in de roode letters A, B, C en D, van den 3 tot den 7 Maart; voor die in de letters E, F, G en H, van den 10 tot den 14den; voor die in de letters I, K, L en M, van den 17den tot den 21sten; voor die in de letters N, O, P en Q, van den 24sten tot den 28sten; voor die in de letters R, S, T en U, van den 1 tot den 4 April, en voor die in de letters V, W, X, Y en Z, van den 7 tot den 11 April aanstaande.

Voorts de *Herijk der Inhoudsmaten voor Drooge Waren*, zoo Tonnematen als anderen, Korenschalen en de Wisse, benevens de Vochtmaten, voor de Ingezetenen in de letters A tot F, van den 21 tot den 25 April; voor die in de letters G tot M, van den 28 April tot den 2 Mei; voor die in de letters N tot S, van den 5den tot den 9den, en voor die in de letters T tot Z, van den 12 tot den 16 Mei aanstaande, telkens van 9 tot 12 en van 2 tot 5 uren, uitgezonderd Zaturdags.

En omdat de belanghebbenden zich voor de onaangename gevolgen van verzuim in dezen mogen hoeden en van de bepaalde straffen vrijwaren, worden dezelve herinnerd aan het Koninklijk besluit van den 30 Maart 1827 (*Staatsblad* no. 13), houdende bepaling der straffen, waarin de nalatigen ten dezen vervallen zullen zijn.

Wijders worden de belanghebbenden opmerkzaam gemaakt, dat de Maten, alvorens ter ijk te worden aangeboden, behoorlijk schoongemaakt moeten worden.

GRONINGEN den 24 Februarij 1834.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van een iegelijk, dat de lijst der bevoegd erkende beoefenaren van de onderscheidene takken der Geneeskunst in de provincie *Groningen*, voor het jaar 1834, ter Secretarij dezer Stad ter lazing voorligt.

GRONINGEN den 24 Februarij 1834.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

VRIJWILLIGE WERVING

VOOR DE KOLONIALE TROEPEN IN DE OVERZEESCHE BEZITTINGEN, BIJ DE KORPSEN KAVALLERIE, ARTILLERIE EN INFANTERIE; — ALSMEDE OOK BIJ DE BATALJONS ARTILLERIE EN ALLE AFDEELINGEN INFANTERIE, HIER TE LANDE.

De KOLONEL, PLAATSELIJKE KOMMANDANT der Stad *Groningen*, door ZIJNE MAJESTEIT DEN KONING belast met bovengenoemde Werving, maakt wederom op nieuw bekend, dat allen, zoo wel *Nederlanders* als ook *alle Vreemdelingen*, — uitgezonderd hoegenaamd geene Manschappen van *Belgischen oorsprong*, — welke genegen zijn en de bekwaamheid bezitten, om bij voormelde Koloniale Troepen, voor den tijd van zes jaren, onder genot van TIEN GULDENS en VIJFTIG CENTS Handgeld, te willen dienen, zij zich daarbij alsdan kunnen engageren bij den Kolonel voorn., en ten allen tijde in het Werfhuys, bij den Serjant van Werving, mits voorzien zijnde van de noodige papieren, waaruit duidelijk blijkt, dat zij, door vrijlating of anderszins, in hun Land en hunne Geboorteplaats volkomen voldaan aan alle militaire verplichtingen, hoe ook genaamd, alsmede dat op hun gedrag niets te zeggen valt.

Dat ook verder, mede op voormelde plaatsen, zich kunnen aandienen: alle geschikte en genegene personen, *Nederlanders* van geboorte, die zich voor den tijd van zes of acht jaren willen engageren, onder genot van TWINTIG GULDENS Handgeld, voor de Korpsen *Artillerie* en al de Afdeelingen *Infanterie*, binnen het Koninkrijk der Nederlanden.

GRONINGEN

den 25 Februarij 1834.

De Kolonel voornomd:

Bar. v. INNH. U. KNIPHAUSEN.

PERZIE.

Het dagblad van Petersburg deelt de volgende berigten uit Teheran, van December 11. mede: »De Schach is nog altijd zeer ziekelijk, maar gaat echter steeds voort met zich in het openbaar te vertoonen. Hij heeft onlangs een zeer merkwaardig blijk van vastheid van karakter gegeven. De Teheransche politie had verscheidene der bedienden van *Nasrullah-Chan*, zoon des ministers van financiën, aan het wijn-drinken aangetroffen. Voor den politie-meester gebragt zijnde, moesten zij eene geldboete betalen. Toen hun heer, een jongman van ongeveer 20 jaren, zulks vernam, liet hij al zijne diens boden bijeenkomen, en zond hen naar de politie met het last, om het van hunne makkers gevorderde geld met geweld terug te halen. Het gevolg daarvan was een gevecht tusschen deze lieden en de politie-dienaren, waarbij de politie-meester gekwetst en zijn assistent gedood werd. Zoodra deze zaak door *Zilli-Sultan*, gouverneur der hoofdstad, ter kennis van den Schach was gebragt, liet Z. M. den volgenden dag den jongen *Nasrullah-Chan* voor zich brengen en hem in tegenwoordigheid van zijn vader en al zijne waardigheids-bekleeders stokslagen geven. Bovendien veroordeelde hij hem nog tot eene geldboete van 2000 toman. Daarop beval Z. M., de bedienden, die aan de vechterij deel genomen hadden, te arresteren; men konde er slechts acht vatten, daar de overigen zich door de vlugt gered hadden. Onder de gevangenen bevond zich ook een kind van 12 jaren, hetwelk op last van Z. M. ontslagen werd; terwijl de zeven overigen tot eene strenge tuchtiging veroordeeld werden. Uit aanmerking van de hooge achting, welke de minister van financiën geniet, wiens zoon met zulk eene strengheid behandeld werd, moet men de vastheid bewonderen, welke de Schach bij deze gelegenheid heeft aan den dag gelegd.

RUSLAND.

PETERSBURG den 15 Februarij.

Den 11 dezer had de buitengewone gezant der Ottomannische Porte, *Farsi Achmed-pacha*, zijn afscheids-gehoor bij Z. M. den Keizer, en daarna de eer, ook bij H. M. afscheid te nemen. Hij staat onverwijd de terugreis naar Konstantinopel aan te nemen.

— De Keizerin heeft, ten einde het laatste naamfeest van haren Gemaal op eene waardige wijze te vieren, eene som van 25,000 roebels doen toekomen aan den gouverneur-generaal van de nieuw-Russische gouvernementen, ten einde hierdoor den nood van de behoeftigen onder zijn bestuur te verlichten, welke door den laatsten mislukten oogst in kommersiële omstandigheden verkeerden.

Z. M. de Keizer geeft nog dagelijks aan de noodlijdenden blikken van zijne menschlievendheid. Onder anderen, heeft Hoogstdezelve aan die grondeigenaars, welke bewijzen schade geleden te hebben door den mislukten oogst, uitstel geschonken tot betaling hunner interesten en kapitaal-afllossingen.

De berigten uit Moskou en de omliggende provincien houden, dat aldaar de prijzen van het graan steeds lager worden, hetwelk in die oorden een' zeer gunstigen invloed ook op den handel en de fabrieken uitoefent, welke door den zeer hoogen prijs van het brood in de laatste twee maanden van het verloopende jaar een' zeer gevoeligen slag gekregen hadden. De duurte van het graan wordt voor een groot gedeelte toegeschreven aan de winzucht van de grondeigenaars in die provincien, waar de oogst goed is uitgevallen; doch zij zien zich echter bitter te leur gesteld, en zijn door de maatregelen van het Gouvernement genoodzaakt hunnen voorraad tegen matige prijzen af te zetten.

Bij het ministerie van binnenlandsche zaken zijn twee broodproeven ingekomen, welke, na geneeskundig onderzoek, zeer gezond zijn geoordeeld; de eerste bestaat uit een derde roggemeel met twee derden draaf uit de korenbrandewijnstokerijen, de andere uit een deel klein gekapt roggestroo en drie deelen roggemeel. Deze broodsoorten kunnen nu bij de behoeftige klasse de plaats vervangen van de schadelijke baksels, die de nood hen dikwijls deed vormen, zoo als mengsels van roggemeel met kaf, eikels, boomschors, ijslandsche mos, enz.

— De stad Odessa, welke eerst voor 40 jaren gevestigd werd, heeft zich met zulk eene snelheid ontwikkeld, dat zij door den aanzienlijken handel, waarvan zij het middelpunt uitmaakt, eene der gewigtigste steden van Rusland geworden is. Men telt er 18 gestichten van openbaar onderwijs, waaronder 12 voor jongens en 6 voor meisjes, te zamen 2000 kweekelingen; eene openbare bibliotheek, een Rus-

sische en 3 buitenlandsche boekwinkels, een museum, een club, een casino voor den handelstand, twee boekdrukkerijen en eene steendrukkerij; een vrouwelijk genootschap voor weldadigheid; eene landbouw-maatschappij; eenen kruisluin; eene Italiaansche opera; 6000 huizen met eene bevolking van 50,000 zielen; 900 winkels; 40 boomgaarden op eene oppervlakte van 13,000 vierkante voeten. In den omtrek bevinden zich 232 molens; eene oppervlakte van 3,592,705 vierkante voeten is met wijn en eene oppervlakte van 1,500,000 vierkante voeten met boomen beplant. Eindelijk komen in de stad twee couranten uit, de eene in de Russische, de andere in de Fransche taal.

ITALIE.

ROME den 13 Februarij.

Het carnaval is dit jaar zeer glansrijk geweest, waartoe de talrijke vreemdelingen, die men op 10,000 berekent, veel hebben bijgedragen. De bas waren luisterrijk; dat bij den prins *Borghese* muntte in pracht uit. De schouwburgen werden veel bezocht; de prima donna, signora *Rossi*, heeft door haar gezang het publiek in verwondering gebragt. Men heeft den gewonen prijs dubbel betaald, om haar te hooren. Rome heeft voor Parijs in levendigheid niet behoeven onder te doen; doch des te stiller zal de vaste zijn, daar sedert gisteren de vreemdelingen in honderden rijtijen ons verlaten, om het schoone Napels te bezoeken, alwaar de Vesuvius door deszelfs uitherstingen den reiziger een groot natuur-tooneel aanbiedt. De verordening der vaste is dit jaar zeer matig, dewijl, behalve op de gewone vastendagen, vleeschspijzen vergund zijn.

ANCONA den 14 Februarij.

Uit Napels meldt men, van den 2 Feb., dat uit den Vesuvius sedert acht dagen wederom verbaasende dampen opstijgen. Den 1 Feb. hadden de bewoners verscheidene onderaardsche uitherstingen gehoord, waardoor zij een oogenblik in vrees waren geweest. De steeds stroomende lava werd vooral des nachts opgemerkt.

ZWITSERLAND.

ZURICH den 19 Februarij.

Frankrijk heeft eindelijk door zijnen gevolmagtigde aan Zwitserland zijne voornemens omtrent de tegen Savoye opgetrokken Polen te kennen doen geven. Ook nu nog betoont Frankrijk zich niet ongeneigd, om wel bijzonder de regeringen van Waadland en van Genève (die van Bern wordt hier niet bijzonder genoemd) van de zich in die kantons bevindende Polen te ontlasten. Er zal hun namelijk hun paspoort door Frankrijk op kosten van het Fransch gouvernement worden vereend, mits zij vooraf schriftelijk verklaren: 1°. naar welke haven zij wenschen te reizen, om van daar verder te gaan; 2°. dat zij zich op hunne doorreis aan alle bevelen der Fransche overheden zullen onderwerpen. Het Vorort heeft de kantons Bern en Waadland benoemd, om bij de Polen op het alleggen dezer verklaringen aan te dringen en hunne afreis verder te beschikken. Alzoo hopen wij na eerlang van die lastige gasten bevrijd te zullen worden.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN den 25 Februarij.

Te Keulen heeft men den 21 dezer, des avonds te 6 uren, in de nabijheid van het gesternte *Orpheus*, eenen prachtigen vuurkogel waargenomen, die in gans aan *Jupiter* verre overtrof, zich naar het westen bewoog en aldaar verdween.

FRANKFORT den 26 Februarij.

In de zitting van heden werd in onze wetgevend vergadering de door den Senaat voorgedragene wet over de verandering van art. 3 der wet van den 1 September 1824, betreffende de burgerlijke regten der Israëlieten, met groote meerderheid van stemmen aangenomen, zoodat de beperking, die er tot nu toe in de huwelijken der hier wonende Joden plaats had, ten eenenmale is opgeheven.

Van den 27sten. Uit Turin meldt men, van den 20 dezer, dat de Koning van Sardinië, vernomen hebbende, dat de meeste bewoners der dorpen in Savoye, waarin de handen rustverstoorders den 2 en 3 dezer maand zijn gekomen, of waardoor zij zijn getrokken, minvermogene landlieden zijn, die echter met verantwoordelijkheid het geld hebben geweigerd, hetwelk hun is aangeboden, om deel aan den opstand te nemen, en wienende hun een bewijs van erkentelijkheid daarvoor geven, hen in dit jaar van alle belasting heeft vrijgesteld. Z. M. heeft bevolen, dat het deficit, hetwelk zulks aan de schatkist zal veroorzaken, uit zijn bijzonder vermogen zal betaald worden.

VAN DEN RIJN den 27 Februarij.

Volgens brieven uit Berlijn, van den 24 dezer, was de minister *Aurillon* destijds weder in zoo verre hersteld, dat men verzekerde, dat hij in de aanstaande week naar Weenen zoude vertrekken. De legatie-raad *Levy* zoude hem dervants vergezellen. In de laatste dagen had de minister weder druk met den Kroonprins gehad.

Te Berlijn verhaalde men, dat de staatkundige processen in Duitschland in de laatste dagen aanmerkelijk geleverd waren. Onder anderen, zouden de papieren, welke onlangs bij eenen te Jena gevangen genomen student gevonden zijn, zeer gewichtige ophelderingen hebben gegeven omtrent den samenhang der woelingen. Men meende, dat eene nauwkeurige kennis van die woelingen te Weenen op het congres van veel belang zoude gerekend worden.

Voorts wilde men te Berlijn weten, dat de minister van oorlog, de generaal *Witzleben*, bedacht was op belangrijke hervormingen in het krijgswezen, welke eene aanzienlijke bezuiniging ten gevolge moesten hebben.

GROOT-BRITANJE.

LONDEN den 26 Februarij.

Het is niet alleen in Europa, dat in het afgelopen jaar zoo hevige stormen hebben gewoed — ook uit China ontvangt men dezelfde berigten, en inderdaad ontzettend is het volgende relaas uit het *Canton-Register* van den 16 September 11.

» Den 29 11. begon er een vreeselijke oostelijke storm, die met ontzettende woede en onafgebroken drie volle dagen aanhield. De barometers in Canton vielen niet beneden 28.70 en de wind hield gestadig van het noord-oosten af tot het zuid-oosten toe; de storm scheen aan de vreemdelingen toe de benaming te verdienen van *Faitoog*, eene benaming, veelal gegeven aan de orkanen, die in de laatste jaren ongelukkiglijk in de Chinesche zeeën zoo veelvuldig zijn geweest. De schade, door dezen storm aangerigt, oversteekt alle vroegere, die eenige vreemdeling zich kan herinneren, en ook de Chinezen zelf kunnen zich geen vroeger voorbeeld te binnen brengen. De vloed, door den storm terug gedreven, en stuitende tegen het water van de heuvels, waar het, even als in Canton, nagenoeg twaalf dagen onafgebroken had geregend, deed de rivier zoodanig zwellen, dat zij het land ettelijke mijlen overstroomde. In de stad Canton zelf was het verlies aan menschenlevens en goederen door de vereenigde kracht van wind en water verschrikkelijk; dagen lang stond het water eenige voeten hoog in de vreemde factorijen, de booten voeren door de gansche stad. De zwaarte van het water, hetwelk van den noord-oostkant der stad indrong, deed eindelijk den muur bezwijken; ettelijke bewoners der in die wijk staande huizen werden door den vloed medegesleept; niet slechts de ligt gebouwde houten huizen der geringe klasse moesten bezwijken, maar ook de kleijen en steenen gebouwen der rijken. Men begroot, dat er meer dan duizend menschen in de stad zijn omgekomen en meer dan tienduizend huizen vernield zijn, deels door de kracht van den stroom, deels door het doorweekt raken der kleijen muren. Nadat het water eenige dagen lang hoog in de straten had gestaan, werd er eene order uitgevaardigd, dat geene booten, uit vreeze voor meerdere ongelukken, of, zoo zij beter genoemd konden worden, kanalen mochten varen. Alle handel stond stil, een ieder was slechts bedacht op het zoeken naar middelen tot eigene beveiliging, en het plaatselijk bestuur zag zich genoodzaakt voor het onderhoud der verhoongerende bevolking te zorgen. Duizenden werden door de zorg van den gouverneur gevoed. Er werden twee officieren benoemd, om toezigt te houden over het uitdeelen van *conjee* in den morgen en van eene geringe hoeveelheid rijst in den middag aan meer dan tienduizend noodlijdenden. De meesten, zich zelfs van dak beroofd ziende, werden in de magazijnen of huizen der rijken, als oogenblikkelijke toevlugsplaatsen, opgenomen. Men verzekert, dat vele der rijke Chinezen aanzienlijke sommen besteed hebben tot het doen uitdeelen van rijst, conjee en gebak in hunne wijken.

Er werd eene expresse naar Pekin afgezonden, om den Keizer berigt van den staat van zaken te geven, en vergunning te vragen tot het openen der gouvernementen voorraadschuren, tot onderhoud van het volk. Toen de storm begon te bedaren, zag men van alle kanten booten naar de stad terug keeren, beladen met geheele huisge-

zinnen, oud en jong, en al den voorraad en verderen eigendom, dien zij gelukkig genoeg waren geweest aan het geweld van het water te ontrukken; elken dag vermeerderden de berigten van de schrikkelijke verwoesting. Op den kleinen heuvel aan de noordzijde van Canton stiet de stroom op het kerkhof en, de graven openwoelende, joeg dezelve de doodkisten en lijken voor zich uit naar de rivier, die dagen lang in eenen stroom van vijf tot acht mijlen in het uur voortsnelde. Te Whampoa en andere plaatsen beneden de rivier zag men deze akelige voorwerpen in menigte voorbij jagen. Het is niet mogelijk het aantal menschen, hetwelk bij deze ramp omgekomen moet zijn, voor als nog te begrooten, maar hetzelfde moet ontzettend geweest zijn.

» De vreemde schepen hebben, op weinig uitzonderingen na, geene schade geleden. »

Extract uit een' partikulieren brief, gedagteekend:

CANTON den 15 October 1833.

Na eene voorspoedige reis van 17 dagen, ben ik van Batavia alhier aangekomen. Zeer gelukkig ben ik de twee tyfoons, welke gedurende mijne reis in de Chinesche zeeën hebben gewoed, ontkomen. Vele schepen zijn in die orkanen gebleven; 17 Chinesche jonken, die gewoonlijk sterk bemand zijn, zijn daarbij omgekomen; verscheidene Engelsche en Amerikaansche schepen zijn of vergaan of hebben veel schade belopen. Een Engelsch schip, *the Bie* genaamd, verliet de haven, toen ik dezelve inzeilde, — en eenige uren later was hetzelfde in die tyfoons te gronde gegaan. Ik heb den kapitein gesproken, die met zijn volk door de Chinezen over land naar Canton was vervoerd. Die menschen hadden, barvoets en zonder kleeding, veertien dagen omgezworven. Bij het vergaan van schepen, gelijk bekend is, ontdekt men zich gewoonlijk van alle kleeding, om des te beter te kunnen zwemmen; zulks was ook hier het geval geweest en de Chinezen hadden aan deze schipbreukelingen niets willen toestaan.

De rijstvelden hebben hier veel geleden van overstromingen en wolkbreuken; toen ik hier aankwam, stond het wel zoo hoog in de stad, dat men met booten van den eenen naar den anderen moest varen.

Brieven van Canton, tot den 17 October j.l., melden, dat in het zuidelijk gedeelte van Cochín-China een opstand is uitgebroken, ten gevolge, zeide men, van het in ongenade stellen en te Saigun kerkeren van een bij het volk geliefden overheids-persoon, bewerkt door de staatslieden van sommige hovelingen. Het volk stond in zoo groote menigte op, dat de militaire magt door hetzelfde werd overhoop geworpen, en het de bevrijding des gevangenen gehouden magistraats bewerkstelligde. Dezen stelden de opstandelingen aan hunne spits, en zonden om bijstand naar de Siamesen, die op de grenzen van Cochín-China eene groote krijgsmagt hadden staan, zoodat men vreesde, dat het nog een' geruimen tijd zoude aanhouden, eer de orde konde worden hersteld.

Wij hebben berigten van St. Domingo, loopende tot den 5 der vorige maand. Het eiland was grootelijks in beroering, omdat men algemeen meende eerstdaags eene Fransche krijgsvloot tegen de Republiek te zien opdagen, om alle havens te blokkeren. Geheel het eiland was derhalve in hooge spanning, en op alle punten werden verdedigings-maatregelen verordend. De bovendienzende partij te Haïti schijnt zeer te verlangen, dat een handelstraktaat met Frankrijk gesloten worde. (*Morn. Chron.*)

Op Bencoolen zijn onlusten uitgebroken. Den 28 Julij is de resident *Knoerle* aldaar door het oproerig volk vermoord en twee dagen later zijn duizend inboorlingen, met speren gewapend en door een dertigtal opperhoofden aangevoerd, binnen het etablissement doorgedrongen. Daar het fort niet meer dan dertig man garnizoen had, zijn die muitelingen drie dagen onverhinderd in het etablissement gebleven, waar zij zekere positiën bezetteden, doch zich aan geene ernstige buitensporigheden schuldig maakten. Den vierden nacht begonnen zij met het huis van een' smid, dien zij vermoorden, in den brand te steken, en nu deed de kommandant van het fort een' uitval en doodde een opperhoofd en tien oproerlingen, waarop de rest de vlugt nam. Bij het afgaan der brieven was het er rustiger, doch vreesde men voor verdere troebelen.

In de *Globe* (ministeriël dagblad) leest men het volgende:

Met het grootste vermaak zien wij ons in staat gesteld eene daadzaak te berigten, die van gewigt, zelfs van zeer groot gewigt moet worden geacht, dat, namelijk, andermaal, en wel den 29 Februarij, te Petersburg een traktaat tusschen Rusland en Turkij door *Achmed*-pacha is ondertekend. De artikelen zijn nog niet medegedeeld, ofschoon dezelve officieel aan de Hoven van Frankrijk, Engeland, Pruisen, enz. zijn bekend gemaakt. Het traktaat zal buiten allen twijfel in deszelfs geheel worden medegedeeld, zoodra hetzelfde zal geratificeerd zijn. Er is evenwel genoeg van uitgelekt, om ook den ergstdenkenden te overtuigen, dat hetzelfde vredelievend, en voor het Turksche Rijk gunstig is. Hetzelfde is onthouden van de vermindtenissen, welke krachtens het traktaat van Adrianopel aan hetzelfde waren opgelegd, en wij vernemen, dat de Vorstendommen, met uitzondering van Silistria, binnen weinig tijds zullen ontruimd worden, en dat de bij het eerste traktaat gevorderde som met een derde gedeelte is verminderd. Een zoodanige afstand van stellige voorwaarden bewijst van Ruslands zijde matiging en verstand, of den invloed, welken Engeland en Frankrijk verenigd op het kabinet van Petersburg hebben uitgeoefend. Deze oplossing van het vraagstuk is een gunstige voorbode van den vrede.

Uit de meer volledige berigten uit Lissabon, van den 9 dezer, blijkt thans, dat het besluit van den hertog van *Terceira* (*Villafior*), om het bevel over de krijgsmagt van Don *Pedro* neer te leggen, het gevolg is van oneenigheid en naijver tusschen dien krijgsmann en den generaal *Saldanha*. Het bevel over de troepen is nu opgedragen aan den generaal *Stubbs*. Sedert de vermeerstering van Leiria, hebben de Pedroïsten, naar men meldt, ten gevolge van de oneenigheid tusschen de bevelhebbers, niets ondernomen; daarentegen heeft Don *Miguel* een aantal troepen, hetwelk op 7000 man begroot wordt, zoo wel uit het zuiden als uit het noorden, te Santarem aan zich getrokken; het verlies, hetwelk hij te Leiria en den 30 Januarij te Pernes geleden heeft, moet aanzienlijk wezen, en wordt in tamelijk onpartijdige berigten op omstreeks 2000 man, zoo aan dooden als aan gevangenen, begroot. De generaal *Lemos* moet met een korps Miguellisten, hetwelk op 3000 man geschat wordt, in de laatste dagen uit de vesting Elvas gerukt zijn; te Lissabon meende men, dat hij een' aanval op St. Ubes beoogde, en het garnizoen dezer zee stad was derhalve versterkt geworden. Onder de Britsche troepen, die in dienst van Don *Pedro* staan, heerscht bij voortduring groote ontevredenheid; dagelijks ziet men in Lissabon een honderdtal dezer lieden, die dwangarbeid moeten verrigten, geboeid door de straten voeren.

Ten gevolge van het door de Koningin-Regentes uitgevaardigde amnestie-dekreet, zijn de bekende *Francisco Valdez*, *Quiroga* en andere personen van die partij naar Spanje terug gekeerd. Naar men verneemt, wordt echter aan den generaal *Mina* het verlof daartoe steeds door het Spaansche bewind geweigerd, en wel, naar men verzekert, op aandrang van den Franschen maarschalk *Soult*, welke gezegd wordt dien krijgsmann een' persoonlijken haat toe te dragen.

In de vorige week heeft bij Worksworth een schrikkelijk ongeluk plaats gehad. Het wilde beestenspel van den heer *Wombell* werd naar de kermis van New-haven vervoerd, en bij het binnenrijden van den wagen, waarop de hokken met den leeuw en de tijgerin stonden, op de plaats eener herberg te Worksworth, reed eene kar, zwaar met hout beladen, tegen de hokken en beschadigde die aanmerkelijk. Dadelijk deden de oppassers al wat zij konden, om de hokken weder te verzekeren; doch hierin schijnen zij niet wel geslaagd te zijn, daar men des nachts uit een hevig gebrul ontdekte, dat en de leeuw en de tijgerin ontvlugt waren. De leeuw had zich dadelijk op eenige koeijen geworpen, verscheiden gekwetst en eene gedood, en had deze drie of vier stukken lands ver gesleept. De tijgerin had drie schapen gedood en was ook weggelopen. Terstond beijverde zich een ieder te beproeven, om de dieren weder meester te worden. De leeuw werd in het veld gevonden bezig met zijne prooi te verslinden, en men was tegen den raad en wil van den oppasser onvoorzigtig genoeg van op hem te schieten en hem te kwetsen, waardoor hij woedend werd en een' zijner vervolgers aangreep en verscheurde. Daarop sprong hij in eene koestel en hier liet hij zich, zonder verder kwaad te doen, door zijne bekende oppassers vangen. De tijgerin had intusschen eenige lieden ontmoet, welke naar hun werk in de steenbakkerijen gingen, en had eene vrouw, die een kind op den arm had, benevens eenen knaap van elf jaren, aangevallen en gedood, alvorens het mogelijk was hen te hulp te komen. Alle pogingen, om het dier te vangen, waren vruchteloos, en niet dan nadat het zeer gevaarlijk gewond was konde men het vermeesteren.

Alzoo gisteren avond de kolonel *Evans* niet aan de oproeping beantwoord heeft, is dienvolgens zijne motie ter afschaffing der *Windowtax* niet ter tafel gekomen. Lord *Althorp* gaf kennis, dat hij eene motie zoude uitbrengen, om onder de Dissenters, overeenkomstig hunne eigene geloofsbegrippen, de huwelijken te bevorderen. De overige verhandelingen waren van geen groot belang. De *Courier* van heden avond bevat een artikel hetwelk u, beter dan ik het doen kan, den neteligen toestand van ons ministerie zal aantoonen. Onmogelijk is het te voorzien, wat gedrag de ministers in geval eener neerlaag zullen houden. Overigens zijn wij van alle nieuws-tijdingen onthloot.

FRANKRIJK.

PARIS den 25 Februarij.

De berigten uit Lyon, tot en met den 22sten, met een' koerier overgebracht, behelzen de tijding, dat het zich liet aanzien, dat de rust eerlang zoude hersteld wor-

den, en dat de wederspannige werklieden hunnen arbeid zouden hervatten. Deze tijding is grootendeels door de telegrafische dépêche van den 23sten bevestigd. Gisteren heeft men niets naders vernomen.

Het bevestigt zich, dat de beweging van St. Etienne niet door de werklieden is veroorzaakt, maar door de republikeinsche genootschappen. Deze lieden zijn voor het stadhuis te hoop geloopt, en hebben daar onderscheidene republikeinsche krenten aangeheven. Vermaand, om uiteen te gaan, hebben zij tegenstand geboden. Verscheidene zijn aangehouden, en bij het aanwenden eener poging, om een' arrestant te bevrijden, is een commissaris van politie met een mes in de dij gekwetst, en een beambte door een' ponjardsteek doodelijk gewond. Men houdt het er voor, dat de rust aldaar geheel is hersteld.

In Parijs is de rust niet verder gestoord geworden. De bezetting bestaat uit 44,000 man linietroepen. Dezelve is Zondag l.l. geheel in de onderscheidene kazernen verenigd geweest, om dadelijk te kunnen ageren. Zelfs de karabiniers te Versailles hadden last, om zich gereed te houden, ten einde terstond te paard te kunnen stijgen.

Van den 26sten. Bij de opening der zitting van heden (Dingsdag) der Kamer van Vertegenwoordigers, heeft de heer groot-zegelbewaarder eene gewichtige wet tegen de politieke associatiën voorgesteld, krachtens welke de bepalingen van art. 191 van het straf-wetboek toepasselijk worden gemaakt op de associatiën van meer dan 20 personen, ook dan wanneer zij afgedeeft zijn in sectiën van minder leden, dan dit getal, en niet dagelijks op vastgestelde uren vergaderen. Al wie lid eener niet door de wet toegelaten associatie zal zijn geweest, zal met gevangenis van twee maanden tot een jaar, en met eene boete van 50 tot 1000 francs worden gestraft. De aandrangingen tegen de veiligheid van den Staat, door de associatiën gepleegd, zullen verwezen worden voor de Kamer der Pairs, overeenkomstig art. 22 der Constitutionele Chartre.

De aanbieding van dit wets-ontwerp heeft de Kamer in levendige beweging gebracht.

De jongste voordragt van den minister tegen de staatkundige genootschappen is thans het onderwerp der gesprekken. Zij wordt verdedigd in de ministeriële dagbladen — hevig daarentegen aangevallen in de liberale, als in strijd met de beginselen en noodwendige gevolgen der omwenteling van 1830, en als ten hoogste willekeurig; — terwijl het dagblad van de partij der republikeinen zijne lezers schijnt te willen doen gevoelen, dat zij zich over deze en dergelijke voordragten kunnen verheugen, als een blijk, dat het bewind van Koning *Philips* spoedig in het lot van Koning *Karel* zal deelen.

Gisteren hebben er nog eenige zamenscholingen op de boulevards plaats gehad, welke echter spoedig zijn uiteen gedreven. Op last van den prefekt van politie heeft men al de lieden, die zich in zeker koffijhuis, gezegd *des Deux Portes*, bevonden, gearresteerd, op grond, dat zij eene zamenzwering smeadden tegen den Staat. Volgens de liberalen, moet een en ander dienen, om de oppositie tegen de bedoelde voordragt te verminderen.

Men verwijt den ministers *Guizot* en *Barthe* met veel bitterheid het aandeel, 't welk zij vóór Julij 1830 hebben gehad aan geheime genootschappen, welke als toen door de wettige overheid almede in geen deelen werden goedgekeurd.

De liberale bladen beklagen zich hoogelijk over de ruwheid, waarmede de verkleede en met stokken gewapende politie-bedienden Zondag l.l. zijn te werk gegaan. Verscheidene lieden, die zich onschuldig rekenen en zwaar zijn mishandeld, zullen zich tot den regter wenden.

Van den 27sten. Er is heden van Lyon geene telegrafische tijding ontvangen. Brieven van St. Etienne, dd. 22 Februarij, van 9 uren des avonds, melden, dat de rust volkomen was hersteld.

Uit Lyon schrijft men, van den zelfden datum, dat de meeste weefgetouwen in de stad en in de *Croix-Rousse* aan het werk waren. Het misnoegen der arbeiders had zich tegen de chefs der associatiën gekeerd, van welke zij schadeloosstelling vraagden, wegens den tijd, dien zij, ten gevolge hunner raadgevingen, hadden verloren. Een twintigtal fabrikeurs, hoogst genomen, had beloofd de werkloonen op den tegenwoordigen maatstaf te houden; al de overigen hadden volstrekt geweigerd in de minste bewijlling te treden. (*Journal de Paris.*)

Het *Bulletin du Soir* geeft de volgende berigten:

Gisteren avond hebben nog eenige beroeringen bij de St. Martin-poort plaats gehad. Er hadden zich volksgroepen gevormd; twee straatlantarens zijn verbrijzeld; deze zamenrotting is snel en krachtadig uiteen gedreven; verscheidene der rumoermakers zijn in hechtenis genomen.

Den 21 Februarij is van Bayonne de tijding ontvangen, dat de tegen den 15 Maart aangekondigde Cortès-bijeenroeping geschorst is; dat Don *Carlos* nog wel al tijd te Villa-Real of daaromstreeks, doch niet zeer verre van de grenzen, zich ophield. De bisschop van Leon, die met Don *Carlos* naar Portugal is getogen, is gebannen en zijne goederen zijn verbeurd verklaard.

Het dekreet betreffende de oprigting der stedelijke garde is uitgevaardigd. Men moet, om er deel in te nemen, schatplichtige zijn van 100 tot 300 realen, naar gelang der plaatselijke omstandigheden. Het gouvernement behoudt aan zich het regt, om er de chefs van te benoemen.

De tijdingen uit Biscaye zijn weinig gunstig. Te Bayonne waren van Bilbao verscheidene door de provinciale deputatie verbannene lieden aangekomen. Hunne verhalen zullen dus wel overdreven zijn, maar wij zijn het toch met hen eens, dat met het voorjaar de insurrectie een groot eind wegs zal voortgaan, vooral in de heilige Paascheest-week, indien de Regering geene krachtadige maatregelen neemt vóór dien tijd, op welken de geestelijkheid haren geheelen invloed zal hernemen. (*Journal du Commerce.*)

BELGIE.

BRUSSEL den 27 Februarij.

De *Emancipation* deelt den volgende partikulieren brief mede uit Arlon, dd. 24 Februarij, geschreven door eenen persoon, die, volgens dit blad, alle geloof verdient:

Men verzekert mij, op dit oogenblik, dat eene estafette gisteren avond te elf uren, van den generaal *Dumoulin*, militairen bevelhebber der vesting Luxemburg, aangekomen, den generaal *Tabor* berigt heeft, dat de strategische omtrek tot op vier uren afstands van de stad uitgebreid is. Van heden af zullen de Pruisische patrouilles tot op dien afstand komen.

Men weet, dat reeds lang de bevelhebber van Luxemburg die uitbreiding van den strategischen omtrek verlangd heeft.

Zoo het Belgische Gouvernement zich niet tegen deze nieuwe aanmatiging verzet, kan men het geheele Deutsche gedeelte der provincie als verbeurd verklaard beschouwen, ten behoeve der Deutsche Bondsvergadering.

Van den 28sten. In het *Journal d'Arlon* leest men:

Zaterdag, den 22 Februarij, te 5 uren des avonds, is te Arlon een koerier van Brussel aangekomen met dépêches voor den militairen kommandant der vesting. Een uur daarna heeft de generaal *Tabor* eenen koerier naar Luxemburg gezonden. Niets is van die dépêches uitgelekt. Zondag avond te 11 uren is er nog een koerier van Luxemburg te Arlon aangekomen. Daarop heeft zich het gerucht verspreid, en dit gerucht schijnt wel gegrond te zijn, dat het militair gouvernement der vesting den strategischen omtrek tot op vier mijlen heeft uitgebreid.

Op het oogenblik, waarin wij dit schrijven, is onze gendarmerie echter nog binnen dien omtrek gestationeerd. Onder het volk heerscht eene tamelijk hevige gisting.

Verscheidene officieren van het 10de regiment van linie, die zich met verlof te Brussel bevonden, hebben order bekomen, om zich onverwijld naar hunne korpsen te begeven. Zij zijn nog des avonds vertrokken. (*Courrier Belge.*)

Naar het zeggen van eenen allezins geloofwaardigen reiziger, die den 24 Februarij Luxemburg heeft verlaten, wordt binnen de vesting onverwijld het 30ste Pruisische infanterie-regement van Mentz verwacht. Het tegenwoordige garnizoen der vesting, 6000 man sterk, voor de dienst binnen de werken dagelijks 500 man moetende leveren, zoo zal het 30ste reg., 2000 man sterk, bijzonder met de dienst buiten de vesting zijn belast, dat wil zeggen, het zal patrouilles maken binnen den omtrek, welken de generaal *Dumoulin* tot 4 uren heeft uitgestrekt. De plaatselijke dienst wordt er met de grootste gestrengheid waargenomen. (*Journal de Namur.*)

Van den 1 Maart. Gisteren zijn bij de Kamer der Vertegenwoordigers de beraadslagingen geopend over het krediet, hetwelk de ministers ter gelegenheid der voorvallen in het Luxemburgsche gevraagd hadden. De eigenlijke discussiën, bij welke de heeren *Depuydt*, *d'Huart* en *Angilles* gesproken hebben, hebben tot nog toe weinig nieuwe bijzonderheden bekend doen worden, maar alvorens zij begonnen, had de minister *de Mérode* andermaal geweigerd eenige mededeeling te doen van de laatstelijk van den generaal *Tabor* ontvangene stukken: » Ik kan (zeide hij) geen tweede rapport doen, zonder eene al te groote verantwoordelijkheid op mij te laden; uitsel wordt volstrekt vereischt. Zonder zulk een uitsel zou men slechts gissingen, en geenszins eene volkomene kennis der daadzaken hebben. Ik hoop, dat ik zonder dubbelzinnigheid en met mijne gewone rondborstigheid, »

De heer *d'Hoffschmidt*, die op nadere inlichting had aangedrongen, heeft hierop den volgende brief voorgelezen, welken hij, onder dagteekening van den 25sten, uit Arlon ontvangen had:

» Gisteren ontving de generaal *Tabor* eene dépêche, bij welke de kommandant der vesting verklaarde, dat hij het regt heeft, om den vesting-omkring tot op vier uren uit te breiden, hierbij aan generaal *Tabor* de zorg overlatende, om ontmoetingen

Te Luxemburg zelf is, door het dagblad der vesting, eene briefwisseling tusschen en general *Dumont* en *Tabor* publick gemaakt, uit welke (volgens onzer bladen) blijkt te blyken, dat onze Regering, zich steunende op de overgenkomst van den 11. Mei. (welke door de Bondsvergadering evenmin als door Holland erkend wordt), verandering heeft willen maken in den staat der zaken, zoo als zij ten gevolge van het verlaat van den 15. November geregeld waren. Dit schijnt aanleiding tot de ontsien te hebben. MOEDERLAND. 10. MEI 1841. De Gistaren, te Lugen in den namiddag, is de Leuning der Franchen van hier naar Parijs terug gekeerd.

• GRAVENHAGE den 27 Februar 1910

Tot dat einde heeft de minister van financiën de vereischte aanschrijving aan de heeren gouverneurs gedaan en, onder andere vastgestelde verordeningen, in het bijzonder de controleurs der veenderijen gelast, om met overleg der gewestelijke hoofd-ambtenaren, in die veenderijen, alwaar de turf onder water staat of daardoor geheel of gedeeltelijk onbruikbaar is geworden, plaatselijke inspectie te nemen en alsdan overeenkomstig de omstandigheden, voorloopig en onder nadere goedkeuring van den gouverneur, zodanige gepaste maatregelen te nemen, als waardoor het oogmerk zal kunnen worden bereikt, om aan de billijke klachten der belanghebbenden te gemoet te komen en tevens den toelooftigen aan het Rijk verschuldigten accijns te vernemen.

Heden is de sectie gaffelkruisvisscherboten onder bevel van den kapitein-luitenant van de Plaats van station veranderd en zal vervangen worden door die onder bevel van den kapitein-luitenant *Mars*. Men verwacht eerstdaags de fischepen weder voor Bath.

Van den 28sten. Volgens het *Akenack Ambtsblad*, is het bij nasauwkeurig onderzoek gebleken, dat in de kolennijn van Gulay 63 werklieden zijn ongekomen, 'meest alle n de kracht van het leven, tellende de oudste 46, de jongste 15 jaren; daaronder zijn 34 huisvaders, die even zoo vele weduwen, onder deze zes zwangere, en 90 kinderen achterlaten. Terwijl zes anderen als enige zonen den steun van hunne huishouds betrekkingen waren. De eigenares der groeve de *veed Diemste Luik* heeft in de eerste helfte door een geschik van 1000 daalden voorzien, en voorts de ongelukkige achtergeblevenen toegesegd, gedurende een jaar en zes weken het slagveld uit te betalen, dat door de verongelukten zoude gewonnen zijn.

Van den 28sten. Gisteren avond omstreeks half negen is in de nabijheid dezer staa-
aan de Scheepplaats in de Noord, onverwacht een felle brand ontstaan, waardoor in
de asch gelegd zijn: eerst eens schuur en het huis van *jufvrouw Trouwborst*, waarin
verbrand zijn 5 koebeesten, 2 paarden en eenig hooi; en onmiddellijk daarna nog
de door eens laan van eerstgemelde panden gescheiden en tegen den dijk liggende
schuur van *Schaap*, waarin ook eenig vlas verbrand is. Door het spoedig toesnel-
en van de brandspuit uit de zoutziederij van de heeren *Gerrit van Hoogstraten en*
Zoon, onder *Zwijndrecht*, en de ijverige medewerking der ingezetenen, is de
brand gestuit.

Een inwoner der stad Leiden, in 1823 nog student, had te vergeefse een aantal eenmalige medebroeders voorgesteld, om zulk eenen gedenkpenning te doen vervaardigen; even gelijk aan een ander voorstel deszelfden, ter plechtige inwijding nadelijk en planting op gemelden dag van een marmeren standbeeld des grooten Stichters der hoogeschool, op het plein voor de akademische boekerij, mede geen gevolg gegeven werd.

Om deze gaping in de eeuwleest-penningen aan te vullen, heeft een geacht stem-pelsnijder eene kleine medaille, tot aandenken aan het zoo luisterrijk gevierd 250-jarig feest van het bestaan der Leidsche hoogeschool, vervaardigd.

ACAD. LVGD. BAT. NATALEM DVCENT. QVINQVAG. CELEBRANS
VIII FEBR. MDCCCXXV;

De verjaardag van Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden* werd hier gisteren op de gewone en gebruikelijke wijze, zoo door het uitsteken der vlaggen van de torens als het spelen van het carillon, gevierd; wordende des avonds en een groot gedeelte van den nacht eene groote menigte vuurwerken en voetzokers afgestoken. Gisteren werd alhier door de leden der Loge *Von Provinciale*, in eene daartoe beschrevene plegtige vergadering, de 37ste verjaring van Prins *Frederik der Nederlanden*, als *Grootmeester-nationaal* van de orde der Vrije Metselaren in ons Vaderland, met luister en gepaste vreugde gevierd. Afdgenam werden de feestgenooten verrast door eene serenade van het korps stedelijke muzikanten. Het feest werd besloten met eenen vriendschappelijken maaltijd, welke zich door hartelijkheid en hoogachting voor het beëindigde Hoofd der orde onderscheidde, en waarbij verschillende toosten voor het heil van Vaderland en Koning, het welzijn en het geluk van de leden van het Koninklijk huis en andere bij deze gelegenheid passende, met geschrift waren uitgebragt.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Herm Filins, woonachtig te Foxhol (bij Gröningen), heeft thans den ouderdom van 95 jaren bereikt. Die hem kennen, weten, dat hij altijd een voorbeeld is geweest van arbeidzaamheid en oppassendheid. Heden den ouden man een bezoek willende geven, trad ik zijn armoeedig verblijf binnen, en zag den grijsaard, op een leger, met rompen bedekt, uitgestrekt liggen, en zijne oude vrouw nevens hem zitten. Ik vernam van hem, dat hij op deze wijze reeds twee jaren gelegen had, — dat de storm van den 31 Dec. j.l. het water zoo hoog in zijne woning had opgejaagd, dat het in zijn leger reeds tot aan zijnen rug was doorgedrongen, doch hij nog gelukkig uit het gevaar gedragen werd. Rondom mij gemaakte alles van de dienste armoede.

DE KOMMISSIE DER MAATSCHAPPIJ VAN WERLDADIGHEID

De SPREEKBEURTEN bij het GENOOTSCHAP TER BEFORDE-

Sluitrede door Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT.

**** GEWONE OPENLIJKE VERGADERING VAN HET DEPARTEMENT GRONINGEN** der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, op Woensdag, den 19 Maart 1834, des avonds te 6 uren, in de Concertzaal. — *Redvoering. — Bijdrage.*

Heden betiel voorspoedig van eenen
 welgeschapenen ZOON Mevrouw J. FLEDDERUS, sedert weinige dagen We-
 dwu van den Heer D. L. J. KIMMEL, in leven Med. Doctor alhier.
 Heden verlost van eenen ZOON M. E. FAIRB, geliefde Vrouw
 van
 GORREDIJK H. GROENIER.

MA, Heden morgen beviel zeer voorspoedig van een MEISJE M. A. SIKS-
Echgezoonde van T. R. DORAMA.
L. REUTVARDEN.

de Tante Meijufvrouw JOHANNA BARLAGEN.
GRONINGEN 1894.

*** Heden namiddag, omstreeks 4 uren, overleed onze waarde Vader, Schoon- en Grootvader COENRADUS KOLTHOFF, Blaauwverwer alhier, in den gezegenden ouderdom van ruim 77 jaren. Diep bedroefd, geven wij van dit ons zoo treffend verlies kennis aan Vrienden en Bekenden.

De Afzake bij de Gravingen.

De GRONINGEN den 28 Februarij 1834. Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, door het overlijden van mijne geliefde Echtgenootte JOHANNA

JAKOB STEL.
 ** Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van vijfenzeventig jaren en zeven maanden, Meijufvrouw MARIA BLINK, Weduwe van den Heer Emeritus-Predikant G. CREMER. — Dit algemeen berigt diene tevens tot bijzondere kennisgeving.

HENDRIK WAALKENS, werd ons, heden namiddag omstreeks één uur, in den ouderdom van negentien jaren en vier weken, door den dood ontrukt. —

den 1 Maart 1834.

den 2 Maart 1834. **A. S. TRESLING,**
geb. **WICHERS.**

Big. J. OOMKENS wordt op neen uitgegeven en zijn
ZES-GEZIGTEN DER STAD GRONINGEN, af 3—60, als:
I. HET PROVINCIEHUIS EN DE MARTINI KERK.

IV. DE VISCHMARKT, KOBENBEURS, AKERK EN TOREN.
V. DE NIEUWE OF NOORDERKERK EN KAZERNE.
VI. HET INSTITUUT VAN DOOFSTOMMEN EN HET MONUMENT VAN

